

2026-09-16

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Ert dnr LI2026/00710

Remissvar på Landsbygds- och infrastrukturdepartementets promemoria Åtgärder mot illegal införsel av sällskapsdjur – ansvar, kontroll och samverkan Ds 2026:10

Sveriges veterinärförbund (förbundet) ställer sig positivt till lagändringar som minskar den illegala handeln med djur och risken för införsel av smittsamma sjukdomar och tillstyrker att en anmälningssplikt införs.

Förbundet menar att det är mycket positivt att djurhälsopersonal föreslås få möjlighet att rapportera misstänkt illegal införsel av sällskapsdjur även i de fall där det inte finns någon konkret misstanke om allvarlig smitta. Att anmälmingsmöjligheten samtidigt föreslås bli en skyldighet enligt lag stärker förutsättningarna för att sådana fall ska kunna uppmärksammas och hanteras av ansvariga myndigheter.

Det är även ändamålsenligt att anmälningsströskeln formuleras som att det ska finnas "anledning att anta" att illegal införsel har skett. Djurhälsopersonalen behöver därmed inte själv klarlägga eller utreda omständigheterna i ärendet innan en anmälan görs. En låg och tydligt definierad tröskel för anmälan minskar risken för att misstänkta fall inte rapporteras och kan därigenom bidra till att fler fall av illegal införsel identifieras.

Ökad arbetsbelastning för veterinärer

Förbundet känner en oro över att veterinärer i Sverige redan är hårt pressade av ökande krav både från myndigheter - exempelvis anmälan som vårdgivare, utökade skyldigheter vid passförskrivning och anmälan av läkemedelsanvändning - och från djurägare med krav på avancerad vård och samtidiga låga priser. Därför önskar vi att myndigheterna i samband med införande av lagen ordnar information till praktiserande veterinärer om vad lagen omfattar specifikt för dem, exempel på fall som bör anmälas, och information om hur lagstiftningen kring import av sällskapsdjur ser ut. Det är viktigt med lättillgänglig och sammanfattad information om hur gällande lagstiftning ser ut och vilka skyldigheter

djurhälsopersonalen har, att gå in och läsa i EU-direktiv och lagar under en klinisk dag på praktiken hinns inte med.

Det kommer att vara mycket viktigt att det finns ett enkelt anmälningssystem, t.ex. genom digital e-tjänst, tydliga frågor, möjlighet att bifoga dokument. Förbundet önskar även tydliga kontaktuppgifter/telefonnummer där någon på Jordbruksverket med god kunskap kan svara på frågor om man i kliniken blir osäker på om man bör anmäla eller inte och hur man hanterar kunden och patienten i samband med detta.

Jordbruksverket uppskattar att handläggningen hos veterinären inte kommer att ta mer än 30 minuter eftersom veterinären inte gör någon egen utredning. Den uppskattade tidsåtgången bör dock inte bara handla om själva anmälan utan även den tid som krävs för bedömning av om anmälningsskyldighet föreligger, journalföring och eventuella uppföljande frågor från myndigheterna.

När ska en anmälan göras

Utredningen säger att tröskeln för anmälan ska vara låg, att det räcker med omständigheter som ger upphov till misstanke och att veterinären inte ska göra någon egen utredning. Det är bra att veterinären inte förväntas göra någon egen utredning utan bara uppmärksamma och anmäla misstanke.

I verkligheten kan det dock vara svårt att avgöra vad som utgör "anledning att anta" och det är något som behöver vara väldigt tydligt formulerat - vilka omständigheter som ska leda till anmälan (tydliga kriterier och vägledning).

Vem ska göra anmälan

Utredningen föreslår att anmälningsskyldigheten ska gälla legitimerad djurhälsopersonal, vilket förbundet tillstyrker. Annan klinikpersonal ska inte ha egen anmälningsskyldighet men ska kunna uppmärksamma legitimerad personal på sådant de sett så att de i sin tur kan välja att göra en anmälan. Samtidigt gör dock utredningen bedömningen att anmälan bör göras av den som varit i kontakt med djuret (under delen där de anser att anmälan inte bör göras av verksamhetsansvarig) vilket blir motsägelsefullt då den legitimerade personalen kanske inte träffat djuret.

Utredningen bedömer att det inte är lämpligt med anonym anmälan då utredande myndighet kan behöva ställa följdfrågor. Om anmälningsskyldigheten införs måste det finnas ett rättsligt och praktiskt skydd för djurhälsopersonalen.

Efterföljande åtgärder

Det måste vara tydligt vad som händer med djuret efter anmälan vilket i hög grad bygger på att myndighetens praktiska hantering fungerar. Framför allt behöver det vara tydligt att vidare hantering och åtgärder ligger hos myndigheten.

Andra sällskapsdjur än hund och katt

Avseende sällskapsdjur som inte är hund och katt (iller, ryggradslösa, vattenlevande prydnadsdjur, groddjur, reptiler, fåglar, gnagare och kaniner) undrar vi hur veterinärer förväntas veta vilka man skall misstänka ha införts olagligt.

Vi ser ett behov av att öka medvetenheten om de särskilda införselkrav som gäller för vissa djurslag. Kännedomen om dessa regler kan naturligt variera beroende på vilka djur som oftast förekommer i den kliniska verksamheten. Exempelvis omfattas t.ex. iller av krav på pass och rabiesvaccination vid införsel, vilket kan vara relevant information att efterfråga i samband med anamnestagning.

Det upplevs också otydligt vilka smittsamma sjukdomar som rör övriga arter (utöver hund, katt och iller) som trots allt omfattas av lagens anmälningsskyldighet. Salmonella nämns men det kan lika gärna förekomma hos lagliga reptiler i Sverige som hos illegalt införda.

Beslut om hemisolering

Hemisolering bör enligt förbundet användas mycket restriktivt och endast komma i fråga i undantagsfall och då för djur som är födda i Sverige och där dess ursprung kan verifieras. Kontrollen av beslut om hemisolering har inte fungerat tillfredsställande och förbundet menar att man bör överväga att lägga kontrollen av hemisolering på länsstyrelsen istället för på Jordbruksverket.

Remissvaret har i huvudsak utarbetats av Veterinärförbundets Smådjurssektion, Djurskyddsutskott samt Sektionen för mindre sällskapsdjur

Med vänliga hälsningar
Sveriges Veterinärförbund